

Temat: Czym inspirował się w swojej twórczości Adam Mickiewicz.

Adam Mickiewicz

Podczas pobytu w Kownie Adam Mickiewicz dzielił czas między pracę w powiatowej szkole, lekturę dzieł pisarzy romantycznych i życie towarzyskie. W wolnych chwilach często odwiedzał okoliczne dwory – poznawał przy okazji miejscowy folklor. Zastłyszane legendy i ludowe opowieści rozbudziły wyobraźnię poety i zainspirowały go do napisania cyklu *Ballady i romanse*. W utworach tych pojawiają się istniejące w rzeczywistości miejsca z okolic Kowna, jednak odrealnione i fantastycznie zmienione. Szczególnie często w cyklu ballad wymieniane jest jezioro Świtez. Znajdowało się ono w pobliżu majątku, którego właścicielem był przyjaciel poety Michał Wereszczaka, brat młodzieńczej miłości Adama, Maryli Wereszczakówny. Właśnie w tej posiadłości latem 1821 r. Mickiewicz napisał balladę *Świtezianka*.

Wydane w 1822 r. *Ballady i romanse* stanowiły przełom w polskiej literaturze – były manifestem nowej, romantycznej postawy wobec rzeczywistości. W napisanym przez Mickiewicza cyklu świat nadprzyrodzony i realny przenikają się wzajemnie – duchy, zjawy są czymś oczywistym i powszechnym. Zmarli z zaświatów ingerują w życie ludzi i surowo karzą za każde przewinienie. Dla duchów wielką zbrodnią jest np. złamanie przysięgi wierności złożonej ukochanej osobie. Motyw ten podjął Mickiewicz w jednej ze swoich najbardziej znanych ballad, *Świteziance*. Jej bohaterką jest bogini tajemniczego jeziora Świtez, o którym krążyły liczne legendy wśród okolicznej ludności.

Podróż na Krym

Wiosną 1825 r. Adam Mickiewicz po długiej podróży z Petersburga dotarł do Odessy, która zachwycała go swoją egzotyką. Mieszkali tu ludzie różnych narodowości, muzułmańskie minarety sąsiadowały z kościołami chrześcijan. Wielkie wrażenie wywarły też na poecie trzy wycieczki po Krymie, zwłaszcza ostatnia, odbyta jesienią 1825 r. Podczas kilkutgodniowej podróży Mickiewicz podziwiał wspaniałe zabytki orientalnej i antycznej architektury, zafascynowała go odmienność obyczajów, strojów i stylu życia miejscowej ludności. Jego zachwyty wzbudziła bujna, południowa roślinność. Był również pod dużym wrażeniem gór, które widział po raz pierwszy w życiu. Wszystkie te doświadczenia opisał w cyklu wierszy *Sonety krymskie*, stanowiącym poetycką kronikę tej egzotycznej wyprawy.

Temat: Czym inspirował się w swojej twórczości Adam Mickiewicz.

Romantyczny podróżnik

W życiu i poglądach romantyków podróż odgrywała bardzo ważną rolę. Była niezbędna do poznania grozy i potęgi natury. Podróżowano także po to, aby zetknąć się z pamiątkami przeszłości albo posmakować egzotyki odległych krain. Wielu romantyków tułało się po świecie z powodów politycznych, gdyż zostali wygnani z własnej ojczyzny. Wszystkie te typy romantycznej podróży są przywoływane w *Sonetach krymskich*. W każdym z wierszy cyklu podmiot liryczny ukazuje inny aspekt swojej wędrówki. Najczęściej fascynuje go dzika i potężna przyroda. Podziwia też egzotyczną, wschodnią kulturę miejscowej ludności oraz materialne ślady historii Krymu – ruiny antycznych osad czy wspaniałą pałac chanów krymskich.

Polecenia:

1. Zapisz temat w zeszycie.
2. Zapoznaj się z informacjami o Adamie Mickiewiczu (jeśli możesz wydrukuj i wklej do zeszytu).
3. Praca ze słownikiem
Odszukaj wyjaśnienie słowa *podróż* i zapisz w zeszycie.